

Ročná správa o nezrovnalostiach za rok 2024

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK	2
Úvod	4
1 DEFINÍCIE	6
2 PRÍJMOVÁ ČASŤ ROZPOČTU EÚ	8
2.1 Tradičné vlastné zdroje.....	8
3 VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU EÚ	12
3.1 Oznamovanie nezrovnalostí na OLAF EK	12
3.2 Kohézna politika za rok 2024.....	14
3.2.1 Programové obdobie 2004 - 2006.....	14
3.2.3 Programové obdobie 2007 - 2013.....	15
3.2.4 Programové obdobie 2014 - 2020.....	18
3.2.5 Programové obdobie 2021 - 2027.....	23
3.3 Plán obnovy a odolnosti SR	23
3.4 Spoločná poľnohospodárska politika za rok 2024.....	23
3.4.1 Programové obdobie 2004 - 2006.....	24
3.4.2 Programové obdobie 2007 - 2013.....	24
3.4.3 Programové obdobie 2014 - 2020 + roky 2021 až 2025	25
3.4.4 Programové obdobie 2021 - 2027.....	28
ZÁVER.....	28

ZOZNAM SKRATIEK

AFK	-	Administratívna finančná kontrola
AIRR	-	Amount irrecoverable (Suma nevymožiteľná)
AMIF	-	Fond pre azyl, migráciu a integráciu
CKÚ	-	Colný kódex Únie
CÚ	-	Colný úrad
ČŠ	-	Členský štát
EDA	-	Európsky dvor audítorov
EDES	-	Systém včasného odhaľovania rizika a vylúčenia
EK	-	Európska komisia
EFRH	-	Európsky fond pre rybné hospodárstvo (PO 2007 - 2013)
EFRR	-	Európsky fond regionálneho rozvoja
ENRF	-	Európsky námorný a rybársky fond (PO 2014 - 2020)
EPFRV	-	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (PO 2014 - 2020)
EPZF	-	Európsky poľnohospodársky záručný fond
ESF	-	Európsky sociálny fond
EŠIF	-	Európske štrukturálne a investičné fondy
EURI	-	European Union Recovery Instrument (Nástroj EÚ na obnovu)
EUROPOL	-	Európsky policajný úrad
EÚ	-	Európska únia
FEAD	-	Fond Európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby
FR SR	-	Finančné riaditeľstvo SR
FS SR	-	Finančná správa SR
HND	-	Hrubý národný dôchodok
IMS	-	Irregularity Management System (Systém riadenia nezrovnalostí)
Interreg V-A SK-AT	-	Interreg V-A Slovenská republika - Rakúsko
Interreg V-A SK-CZ	-	Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika
IROP	-	Integrovaný regionálny operačný program
IS	-	Informačné systémy
ISPA	-	Predvstupový program na podpora projektov životného prostredia a dopravnej infraštruktúry
KF	-	Kohézny fond
KÚFS	-	Kriminálny úrad finančnej správy
MF SR	-	Ministerstvo financií SR
MF SR (CO/PO)	-	Ministerstvo financií SR – certifikačný/platobný orgán
MPaRV SR	-	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
NAKA	-	Národná kriminálna agentúra
NFP	-	Nenávratný finančný príspevok
NGEU	-	NextGenerationEU
NIKA	-	Národná implementačná a koordinačná autorita
OČTK	-	Orgány činné v trestnom konaní
OdVK Z	-	Oddelenie vnútornej kontroly západ
OdVK S	-	Oddelenie vnútornej kontroly stred
OdVK V	-	Oddelenie vnútornej kontroly východ

OFZ EÚ v SR	-	Ochrana finančných záujmov EÚ v SR
OKpPaTVZ	-	Oddelenie kontrol po prepustení a TVZ
OLAF EK	-	Európsky úrad pre boj proti podvodom
ONÚ OLAF	-	Odbor Národný úrad pre OLAF
OP	-	Operačný program
OP BK	-	Operačný program Bratislavský kraj
OP D	-	Operačný program Doprava
OP EVS	-	Operačný program Efektívna verejná správa
OP II	-	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OPIS	-	Operačný program Informatizácia spoločnosti
OP KaHR	-	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP KŽP	-	Operačný program Kvalita životného prostredia
OP LZ	-	Operačný program Ľudské zdroje
OP RH	-	Operačný program Rybné hospodárstvo
OP TP	-	Operačný program Technická pomoc
OP V	-	Operačný program Vzdelávanie
OP VaI	-	Operačný program Výskum a inovácie
OP VaV	-	Operačný program Výskum a vývoj
OP Z	-	Operačný program Zdravotníctvo
OP ZaSI	-	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OP ŽP	-	Operačný program Životné prostredie
PCS SR-ČR	-	Program cezhraničnej spolupráce SR - Česká republika
PHARE	-	Predvstupový program na budovanie inštitúcií a podporu investícií
PO	-	Programové obdobie
POO	-	Plán obnovy a odolnosti SR
PPA	-	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	-	Program rozvoja vidieka
PSK	-	Program Slovensko 2021-2027
RO	-	Riadiaci orgán
RP	-	Rizikový profil
ROP	-	Regionálny operačný program
RSoN	-	Ročná správa o nezrovnalostiach
SAPARD	-	Predvstupový program pre rozvoj poľnohospodárstva a vidieka
SIEA	-	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SO/SORO	-	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SOP LZ	-	Sektorový operačný program Ľudské zdroje
SOP PaS	-	Sektorový operačný program Priemysel a Služby
SoZN	-	Správa o zistenej nezrovnalosti
SPP	-	Spoločná poľnohospodárska politika
SR	-	Slovenská republika
ŠR	-	Štátny rozpočet
T	-	Typ nezrovnalosti
TVZ	-	Tradičné vlastné zdroje
ÚV SR	-	Úrad vlády SR
ÚVA	-	Úrad vládneho auditu
VO	-	Verejné obstarávanie
ZFEÚ	-	Zmluva o fungovaní Európskej únie

Úvod

Slovenská republika ako členský štát EÚ získava od roku 2004 finančné prostriedky z rozpočtu Európskeho spoločenstva, ktoré orgány SR priamo riadia. V súčasnosti ide najmä o finančné prostriedky PO 2014-2020, ktorého implementácia sa ešte ukončuje, ako aj tie, ktoré sa implementujú v PO 2021-2027 a tiež finančné prostriedky vo vzťahu k Plánu obnovy a odolnosti SR. PO 2004 - 2006 a PO 2007 - 2013 sú z hľadiska čerpania už ukončené, avšak za PO 2007 - 2013 naďalej pokračuje vysporiadanie voči EK.

V rámci PO 2014-2020 získala SR zo zdrojov EÚ finančné prostriedky vo výške 16,73 mld. EUR, pričom čerpanie k 31.12.2024 dosiahlo úroveň vo výške 17,15 mld. EUR, čo predstavuje 102,52 % z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

Na PO 2021–2027 získala SR od EÚ v rámci PSK takmer 13 miliárd EUR, pričom k 31.12.2024 je výška čerpania v objeme 382,26 mil. EUR, čo predstavuje 3,04 % z celkovej alokácie programu (EÚ zdroj).¹

SPP EÚ pre obdobie 2023–2027 predstavuje zásadnú reformu, ktorá kladie dôraz na udržateľnosť, konkurencieschopnosť a modernizáciu poľnohospodárstva v členských štátoch. Strategický plán tejto politiky pre SR bol schválený EK 24. novembra 2022 a vstúpil do platnosti 1. 1. 2023. Tento plán implementuje viac ako 4 miliardy EUR, čo predstavuje historicky najväčšiu investíciu do poľnohospodárskeho sektora na Slovensku.

Vo vzťahu k POO z celkovej alokácie vyčlenenej pre SR vo výške 6,4 mld. EUR bolo k 31.12.2024 na základe žiadostí o vyplatenie finančného príspevku predložených EK celkovo 3,47 mld. EUR. Na národnej úrovni je celkové čerpanie prostriedkov POO k 31.12.2024 vo výške 1 358 570 607,98 EUR². V máji 2025 bolo Radou EÚ schválené pozitívne vyhodnotenie EK týkajúce sa ďalšej revízie POO, ktorú SR navrhla vzhľadom na to, že časť opatrení nebolo možné realizovať v stanovenom čase a rozsahu. V nadväznosti na revíziu sa finančné prostriedky pôvodne vyčlenené na tieto opatrenia presúvajú na iné opatrenia (napr. výstavba nemocníc, navýšenie počtu domovov sociálnych služieb, vybudovanie škôl a škôlok, skvalitnenie verejných služieb). Všetky reformy a investície z POO by mali byť vykonané do konca augusta 2026.

Na druhej strane SR odvádza do rozpočtu EÚ finančné prostriedky, ktoré orgány SR vyberajú vo forme poľnohospodárskych poplatkov, odvodov z produkcie cukru a ciel a zároveň do rozpočtu EÚ odvádza zo svojho štátneho rozpočtu časť finančných prostriedkov, ktorých objem je odvodený od celkového objemu prostriedkov vybraných vo forme dane z pridanej hodnoty (DPH) a od výšky dosiahnutého hrubého domáceho produktu.

ÚV SR prostredníctvom ONÚ OLAF zabezpečuje a koordinuje ochranu finančných záujmov EÚ v SR. ONÚ OLAF v spolupráci s Pracovnou skupinou pre nezrovnalosti zriadenou pod Riadiacim výborom pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR, každoročne vypracúva v zmysle úlohy č. B.2 Uznesenia vlády SR č. 18 zo 7. januára 2015 k Národnej stratégii OFZ EÚ v SR (Národná stratégia), ako aj v zmysle úlohy č. II, časti 4.2.2 Trvalé úlohy v oblasti odhaľovania nezrovnalostí Národnej stratégie RSoN, ktorá je v zmysle vyššie citovaného uznesenia vlády SR predkladaná na rokovanie vlády ako informatívny materiál do konca júna nasledujúceho kalendárneho roka a následne je zverejnená na webovom sídle ONÚ OLAF www.olaf.vlada.gov.sk.

¹ Zdroj: Informácia o implementácii Programu Slovensko k 31.12.2024.

² Zdroj: Národná implementačná a koordinačná autorita k 31.12.2024

RSoN obsahuje komplexné zhodnotenie všetkých hlásení o nezrovnalostiach za jednotlivé PO a OP na EK za rok 2024³ prostredníctvom systému IMS⁴ pokiaľ ide o výdavkovú časť rozpočtu EÚ alebo prostredníctvom systému OWNRES, pokiaľ ide o príjmovú časť rozpočtu EÚ. Cieľom RSoN je predovšetkým zabezpečiť transparentný a kvantitatívny prehľad o všetkých prípadoch podvodných a nepodvodných nezrovnalostí, ktoré podliehali nahlasovacej povinnosti na EK za rok 2024. Zároveň RSoN slúži aj na porovnanie SR s ostatnými štátmi EÚ, prípadne na identifikáciu problémov v oblasti nezrovnalostí.

Rozdiely v počte a výške evidovaných a hlásených nezrovnalostí v IMS medzi OP je potrebné chápať v kontexte toho, že každý OP je špecifický z hľadiska svojej implementačnej štruktúry, typológie projektov a výšky finančnej alokácie na jednotlivé aktivity. Niektoré OP realizujú nižší počet projektov s vysokou finančnou alokáciou, najmä ide o OP zamerané na oblasť riešenia infraštruktúry alebo investičných projektov. Iné OP naopak realizujú vysoký počet projektov s nižšou priemernou alokáciou na jeden projekt, napríklad v oblastiach sociálnych služieb, vzdelávania alebo technickej pomoci. Táto rozdielnosť má priamy vplyv na charakter evidovaných a hlásených nezrovnalostí v IMS vo väzbe na dotknutý OP. V programoch s vyšším počtom menších projektov je prirodzene vyššia pravdepodobnosť výskytu väčšieho počtu nezrovnalostí z hľadiska frekvencie, no s relatívne nižšou finančnou hodnotou jednotlivých prípadov. Naopak, pri investičných projektoch bývajú nezrovnalosti menej početné, no finančne výrazne náročnejšie v prípade ich výskytu. Z uvedeného dôvodu je potrebné pri hodnotení vývoja nezrovnalostí zohľadňovať nielen absolútny počet prípadov alebo výšku hlásení nezrovnalostí, ale aj štruktúru a charakter jednotlivých OP a ich projektového portfólia.

³ Harmonogram oznamovania nezrovnalostí sa stanovuje napr. bod 1.4 prílohy XII Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku, v čl. 2 vykonávacích nariadení Komisie (EÚ) 2015/1974 z 8. júla 2015, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 stanovuje frekvencia a formát správ o nezrovnalostiach, pokiaľ ide o Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond a Európsky námorný a rybársky fond, 2015/1975 z 8. júla 2015, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 stanovuje frekvencia a formát správ o nezrovnalostiach, pokiaľ ide o Európsky poľnohospodársky záručný fond a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, 2015/1976 z 8. júla 2015, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 223/2014 stanovuje frekvencia a formát správ o nezrovnalostiach, pokiaľ ide o Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby a 2015/1977 z 8. júla 2015, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 514/2014 stanovuje frekvencia a formát správ o nezrovnalostiach, pokiaľ ide o Fond pre azyl, migráciu a integráciu, a o nástroj pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia, 2024/206 z 18. decembra 2023, ktorým sa stanovuje frekvencia a formát oznamovania nezrovnalostí podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 týkajúcich sa Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1975.

⁴ IMS (Irregularity management system) je webová aplikácia – elektronický systém, vyvinutý a poskytnutý EK na účely hlásenia nezrovnalostí na EK OLAF .

1 DEFINÍCIE

Nezrovnalosť

V nariadení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (ďalej len nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95) je pojem „nezrovnalosť“ vymedzený ako akékoľvek porušenie ustanovenia práva Spoločenstva vyplývajúce z konania alebo opomenutia konania hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je, alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu spoločenstiev, alebo rozpočtov nimi spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vybraných priamo v mene spoločenstiev, alebo neoprávnenou výdavkovou položkou.⁵ Z tejto definície vychádzajú jednotlivé definície v rámci zdieľaného riadenia, vrátane definície pre poľnohospodársku politiku.

V nariadení Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 pre **PO 2007 - 2013** sa nezrovnalosť pre štrukturálne fondy a KF definuje ako: akékoľvek porušenie ustanovení práva Spoločenstva, ktoré vyplýva z konania, alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je, alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu EÚ zaťažením všeobecného rozpočtu neoprávnenou výdavkovou položkou. Pre poľnohospodárske fondy sa v nariadení Komisie (ES) č. 1848/2006 zo 14. decembra 2006 o nezrovnalostiach a vymáhaní súm neoprávnené vyplatených v súvislosti s financovaním Spoločnej poľnohospodárskej politiky, o organizácii informačného systému v tejto oblasti a o zrušení nariadenia (EHS) č. 595/91 pojem "nezrovnalosť" definuje odkazom na čl. 1 ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 2988/95 a znamená akékoľvek porušenie ustanovenia práva Spoločenstva vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, **dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu spoločenstiev buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vybraných priamo v mene spoločenstiev, alebo účtovaním neoprávnenej výdajovej položky** v rámci rozpočtu Spoločenstva.⁶ Nariadenia EK (ES) definujú pojem nezrovnalosť aj pre PO 2004 - 2006.

Pre **PO 2014 - 2020** v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 je definíciou pojmu nezrovnalosť „akékoľvek porušenie práva Únie, alebo vnútroštátneho práva týkajúceho sa jeho uplatňovania, vyplývajúce z konania, alebo opomenutia hospodárskeho subjektu,

⁵ Definícia nezrovnalosti platí pre SPP na PO 2021 -2027. Pri definícii nezrovnalosti je nutné si uvedomiť, že suma nezrovnalosti môže zodpovedať reálne vyčíslenej sume za pochybenie alebo aj potenciálnej sume, pokiaľ v danom čase ešte nie je možné pochybenie exaktne vyčíslieť, ale dané zistenie by mohlo mať za následok poškodenie rozpočtu EÚ. Reálny záväzok voči EK predstavuje až vyčíslená a potvrdená suma nezrovnalosti.

⁶ Obdobne platí aj pre PO 2014 – 2020, viď nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008.

ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní EŠIF, dôsledkom čoho **je, alebo by bol negatívny dopad na rozpočet Únie zaťažením všeobecného rozpočtu neoprávneným výdavkom**".⁷

Pre **PO 2021 - 2027** v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku je definíciou pojmu nezrovnalosť „akékoľvek porušenie uplatniteľného práva vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie rozpočtu Únie tým, že by bol zaťažený neoprávneným výdavkom“.

Kvalifikácia nezrovnalosti

Z dôvodu rozlíšenia typov nezrovnalostí boli v systéme IMS zavedené nasledovné druhy kvalifikácie označujúce, o aký typ nezrovnalosti ide:

- SIG - sa nepredkladá EK. Signálom nezrovnalosti je informácia o výskyte nezrovnalosti získaná z akéhokoľvek zdroja, a to ešte pred posúdením tejto informácie relevantným subjektom. Vyskytuje sa na národnej úrovni⁸;
- IRQ 2 - nezrovnalosť v zmysle nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95;
- IRQ 3 - podozrenie z podvodu v zmysle Dohovoru;
- IRQ 5 - podvod (preukázaný podvod).

Podvodná nezrovnalosť

Pod pojmom podvodná nezrovnalosť sa rozumie nezrovnalosť, v rámci ktorej existuje podozrenie z podvodného správania, alebo bolo podvodné správanie aj preukázané (kvalifikácia IRQ 3 a IRQ 5). Konečné rozhodnutie o tom, či nezrovnalosť je v skutočnosti podvodom, prináleží príslušným orgánom činným v trestnom konaní a súdom daného ČŠ. To znamená, že prípád pôvodne oznámený ČŠ ako potenciálny podvod môžu OČTK a sudy neskôr zamietnuť/zastaviť/oslobodiť spod obžaloby a pod.

Nepotvrdené podozrenie

Stav, kedy sa podozrenie vedúce k iniciálnej evidencii nezrovnalosti nepotvrdí.

Hlásenie v IMS

Predstavuje formu oznámenia prípadu nezrovnalosti EK prostredníctvom systému IMS.⁹ Dáta za fondy EÚ sú čerpané z národných evidenčných systémov, kam ich najčastejšie eviduje RO. Metodiku evidencie a spracovania SoZN v rámci čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ vypracováva MF SR (CO/PO)¹⁰.

⁷ Rovnaké vymedzenie pojmu je uvedené v čl. 2 ods. 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 223/2014 z 11. marca 2014 o Fonde európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby.

⁸ Nezrovnalosť kvalifikovaná ako SIG nie je predmetom hlásenia na OLAF.

⁹ V PO 2004 - 2006 a PO 2007 - 2013 existovala možnosť spájania viacerých nezrovnalostí do jedného hlásenia, pokiaľ sa nezrovnalosti týkali toho istého vecného zistenia, resp. tej istej nezrovnalosti a tie, ktoré sa týkajú toho istého projektu (operácie). Od začiatku PO 2014 - 2020 už táto možnosť nie je. TVZ a SPP nezrovnalosti sa rovnako nespájajú do hlásení na EK.

¹⁰ S výnimkou SPP, ktorú na národnej úrovni vypracováva MPaRV SR.

2 PRÍJMOVÁ ČASŤ ROZPOČTU EÚ

Prostriedky do rozpočtu EÚ plynú z vlastných zdrojov a ostatných príjmov. Vlastné zdroje EÚ sú príjmy pridelené EÚ s cieľom financovať jej rozpočet, t. j. automatický príjem do rozpočtu EÚ, bez potreby dodatočného súhlasu národných orgánov. Systém vlastných zdrojov EÚ je možné rozdeliť na tradičné vlastné zdroje (t. j. najmä clá), zdroje založené na dani z pridanej hodnoty a zdroje založené na HND.

2.1 Tradičné vlastné zdroje

TVZ sú jednou zo zložiek súčasného systému vlastných zdrojov EÚ všeobecného rozpočtu EÚ, ktorá predstavuje clá a poľnohospodárske poplatky.

Vstupom SR do EÚ vyplynula povinnosť odvádzať finančné prostriedky do všeobecného rozpočtu EÚ, tak ako všetkým ostatným ČŠ. FS SR sa zúčastňuje na tvorbe všeobecného rozpočtu EÚ odvodom TVZ vo výške stanovených nárokov EÚ na vlastné zdroje.

Subjektmi zapojenými do systému finančného riadenia vlastných zdrojov EÚ sú:

- ✓ MF SR;
- ✓ FR SR;
- ✓ CÚ - miestna a regionálna úroveň;
- ✓ kontrolné orgány:
 - FR SR, sekcia inšpekcie a vnútornej kontroly, odbor vnútornej kontroly, OdVK Z, OdVK S, OdVK V;
 - KÚFS – člen siete komunikátorov OAFCN

Nezrovnalosti v oblasti TVZ

Jedným z nástrojov, ako aj náležitou súčasťou fungovania systému finančného riadenia vlastných zdrojov EÚ v SR, vrátane systému riadenia a ochrany TVZ v rámci FS SR, je kontrolná činnosť, ktorá spočíva najmä v prevencii, odhaľovaní a prešetrovaní podvodov a nezrovnalostí, odstraňovaní zistených nedostatkov a príčin ich vzniku ako aj v neustálej analýze rizika, detekcii a preverovaní rizikových oblastí.

FS SR eviduje nezrovnalosti zistené v oblasti TVZ v elektronickej forme (sieťovej aplikácii OWNRES).¹¹

Oznamuje sa každý prípad nezrovnalosti:

- ✓ súvisiaci s nevymôženou sumou vyššou ako 10 000,- EUR, a ktorý je zaevidovaný na účte B v súlade s ustanovením čl. 6 ods. 3 druhý pododsek nariadenia Rady č. 609/2014 o metódach a postupe sprístupňovania TVZ;
- ✓ suma, ktorého bola priamo vymôžená a zaúčtovaná na účte A v súlade s ustanovením čl. 6 ods. 3 prvý pododsek nariadenia Rady č. 609/2014 o metódach a postupe sprístupňovania TVZ,
- ✓ ktorý súvisí s prípadom pašovaného tovaru, v ktorom colný dlh zanikol v súlade s čl. 124

¹¹ Gestorom a zodpovedným subjektom tejto činnosti je OKpPaTVZ. Každý prípad oznámený v aplikácii OWNRES tvorí v tomto systéme samostatnú správu o nezrovnalosti. Pred zaslaním údajov vykonáva OKpPaTVZ kontrolu správnosti vzniknutého prípadu. Správa o nezrovnalosti sa využíva na oznámenie a aktualizáciu podrobných údajov týkajúcich sa prípadov nezrovnalostí v oblasti TVZ. Správa obsahuje tiež uskutočnené alebo plánované opatrenia zamerané na prevenciu proti opakovanému výskytu danej nezrovnalosti. Systém zasielania správ je povinný dodržiavať a uplatňovať každý ČŠ EÚ.

ods.1 písm. e) nariadenia Rady EÚ 2013/952, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (ďalej len „CKÚ“), pretože tovar, ktorý vstúpil na colné územie EÚ, bol zaistený a súčasne alebo následne zhabaný,

- ✓ ktorý súvisí s oznamovaním prípadov z kontrol po prepustení/auditov, pri ktorých celková výška cla z viacerých vyhlásení prevyšuje sumu 10 000,- EUR.

Tabuľka č. 1 – Celkový prehľad nezrovnalostí v TVZ od vstupu SR do EÚ

Rok	Počet oznámených prípadov nezrovnalostí	Suma v EUR
2004	3	318 119,00
2005	6	483 921,40
2006	24	2 226 089,19
2007	24	2 398 352,98
2008	11	829 914,82
2009	26	1 812 221,00
2010	15	2 027 843,00
2011	13	517 184,34
2012	20	1 603 010,00
2013	8	1 421 084,26
2014	34	1 965 332,38
2015	9	630 374,80
2016	11	384 149,71
2017	18	1 474 372,31
2018	14	593 005,21
2019	6	194 977,91
2020	10	378 132,60
2021	8	884 115,48
2022	6	435 742,29
2023	14	3 794 826,95
2024	16	787 856,05
Spolu	296	25 160 625,68

Zdroj: FR SR

Na zistení najväčšieho počtu nezrovnalostí sa podieľal Colný úrad Žilina. Tieto prípady spolu tvorili sumu TVZ vo výške 190 616,26 EUR. Colný úrad Košice evidoval najvyššiu čiastku TVZ v jednotlivom prípade so sumou vo výške 186 748,47 EUR.

Z celkového počtu 16 prípadov OWNRES boli 2 prípady podvodu a 14 prípadov nezrovnalostí. Vo väčšine zistených prípadov v roku 2024 boli nezrovnalosti spôsobené prevažne nesprávnym uvádzaním kódov kombinovanej nomenklatúry pri zatriedení tovaru do podpoložiek nomenklatúry Spoločného colného sadzobníka EÚ (ustanoveného vykonávacím nariadením EK č. EÚ 2022/1998, ktorým sa mení príloha 1 k nariadeniu Rady EHS č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku) so zámerom obchádzania colných sadzieb, ako aj antidampingových opatrení. Nezrovnalosti boli spôsobené okrem toho aj nesprávnym uvádzaním samotnej colnej hodnoty, ako aj pripočítateľných položiek k colnej hodnote majúcich vplyv na colnú hodnotu tovaru a následne na stanovenú výšku TVZ.

Zo 16 prípadov oznámených nezrovnalostí TVZ v roku 2024 bolo 14 prípadov uzavretých. Otvorené zostali iba dva prípady z Colného úradu Trnava a to prípad č. SK/2024/000014/0 a prípad č. SK/2024/000015/0.

- Odhalené prípady nezrovnalostí boli zistené najmä:
 - kontrolami účtovných evidencií (účtovný audit),
 - bežnými kontrolami vybraných dokumentov,
 - kontrolami po prepustení tovaru v zmysle čl. 48 CKÚ, v spojení s § 12 zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

Výsledky kontrol sa využívajú na koordináciu a efektívne plánovanie vnútornej kontrolnej činnosti, analýzu rizík za účelom účinného zabezpečovania ochrany finančných prostriedkov EÚ ako aj SR.

Celkovo od roku 2020 sú naďalej otvorené 3 prípady v sumárnej hodnote 194 982,46 EUR.

Inšpekcie TVZ vykonané EK v rokoch 2004 až 2024

2004 - 2024

Všetky kontroly EK zamerané na oblasť TVZ, ktoré sa na Slovensku uskutočnili v rokoch 2004 až 2022 boli zo strany EK už uzatvorené. V roku 2023 a 2024 EK nevykonala v SR inšpekciu TVZ.

Prevenčia

Jedným zo základných nástrojov riadenia colných rizík sú rizikové profily (ďalej len „RP“), ktoré majú predovšetkým preventívny charakter a ich úlohou je zabrániť vzniku porušenia colných predpisov. V roku 2024 bolo vytvorených zo strany FR SR 2 780 rizikových profilov. Najvyšší počet rizikových profilov bol vytvorený na základe údajov prijatých z výmeny informácií medzi členskými štátmi (2 199) a vo vzťahu k nezákonnému dovozu a vývozu tovaru na hraniciach s Ukrajinou (258). Oblasťou s najvyšším výskytom odhalenia nezákonnej činnosti na základe rizikových profilov v pomere počet odhalených a hodnota tovaru bola oblasť nesprávneho zatriedenia tovaru s dopadom na výšku colnej sadzby. Oblasťou s celkovo najvyšším výskytom zistených nezrovnalostí na základe rizikových profilov bolo nesprávne vyplňovanie údajov v colných vyhláseniach pre eCommerce. Nosnou témou pri tvorbe rizikových profilov v roku 2024 boli tak ako v prechádzajúcom roku sankčné opatrenia voči Rusku. Do rizikových profilov sa zapracovali ďalšie tri balíky sankčných opatrení (č. 13, 14 a 15) v reakcii na situáciu na Ukrajine (65 RP). V súvislosti s činnosťou Ruska na Ukrajine sa vytvorilo 13 RP na vývoz tovaru dvojakého použitia. Z dôvodu modernizácie nového automatizovaného systému v dovoze, vývoze a tranzite v súlade s CKÚ bolo v roku 2024 potrebné vytvárať RP pre nové produkčné systémy (NCTS-P5 a AES).

Na základe analýzy údajov a preverení bolo v roku 2024 zaslaných 31 podnetov na vykonanie kontroly po prepustení, v ktorých bolo identifikovaných 1 632 subjektov s návrhom na vykonanie kontroly. Na základe podnetov boli kontrolou po prepustení a inou kontrolou po prepustení v roku 2024 celkovo vybraté dovozné platby vo výške 366 032,55 EUR, ktoré pozostávali z cla na priemyselné výrobky (A00) vo výške 141 845,02 EUR, z konečného antidumpingového cla (A30) vo výške 18 611,76 EUR a DPH (B00) vo výške 205 575,77 EUR.

Činnosť Finančnej správy v oblasti kontrol po prepustení tovaru má charakter priameho finančného efektu a taktiež efektu bez finančného prínosu v prípade výkonu inej kontroly po prepustení. Kontroly po prepustení tovaru s priamym finančným efektom zahŕňajú kontroly po prepustení tovaru a iné kontroly po prepustení tovaru. Tieto dve oblasti sa podieľajú na tvorbe finančných zdrojov ŠR SR, ako aj na tvorbe vlastných zdrojov EÚ splatných do rozpočtu EÚ.

Za rok 2024 ukončila Finančná správa 519 kontrol po prepustení, z toho bolo 210 kontrol po prepustení (formou auditu) a 309 iných kontrol po prepustení. Celková suma nedoplatku colného dlhu zisteného týmito kontrolami po prepustení bola vo výške 22 808 846,39 EUR, z toho dodatočne vymeraný/vymeraný colný dlh bol v celkovej výške 12 138 834,95 EUR. Z uvedenej sumy nedoplatku bolo ku dňu 20.01.2025 do štátneho rozpočtu odvedených 10 550 556,97 EUR.

Viac informácií o TVZ nájdete vo Výročnej správe FS na webovom sídle FS SR: <https://www.financnasprava.sk/sk/financna-sprava/vyrocne-spravy>.

3 VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU EÚ

3.1 Oznamovanie nezrovnalostí na OLAF EK

V podmienkach SR je za riešenie nezrovnalostí v rámci OP zodpovedný poskytovateľ - teda RO, resp. SO/SORO. Ak RO splnomocní SO/SORO riešením nezrovnalostí, celková zodpovednosť RO za plnenie týchto úloh (za riešenie nezrovnalostí) vykonávaných SO/SORO nie je dotknutá.

Na národnej úrovni sú nezrovnalosti evidované v systémoch ITMS¹², ITMS2014+¹³, ITMS21+¹⁴, AGIS¹⁵, INTERACT Management System¹⁶, eMS¹⁷ a Jems¹⁸. Tie programy, ktorých nezrovnalosti podliehajú nahlasovacej povinnosti a sú evidované mimo týchto systémov, sú evidované priamo v IMS a prostredníctvom IMS nahlasované na ONÚ OLAF a následne na OLAF EK¹⁹.

Tie programy, ktoré podliehajú nahlasovacej povinnosti a ich nezrovnalosti sú evidované vo vyššie uvedených systémoch (okrem AGIS), sú na ONÚ OLAF nahlasované prostredníctvom MF SR (CO/PO).²⁰ Ten vypracuje zo všetkých zhromaždených údajov (za každý kvartál príslušného roka) súhrnný prehľad

¹² Je informačný systém, ktorý slúži na evidenciu a následné spracovávanie, export a monitoring dát o programovaní, projektovom a finančnom riadení, kontrole a audite pre PO 2004 - 2006 a PO 2007 - 2013 (ITMS II).

¹³ Pre PO 2014 - 2020.

¹⁴ Pre PO 2021-2027.

¹⁵ Pre nezrovnalosti SPP, kde je kľúčovým orgánom PPA. Štvrtročné a mesačné hlásenia sú do IMS vytvárané priamo a neprechádzajú tak cez MF SR (CO/PO).

¹⁶ Elektronický systém, vyvinutý na účely evidovania nezrovnalostí OP INTERACT.

¹⁷ Elektronický monitorovací systém pre INTERACT III v PO 2014 - 2020.

¹⁸ Elektronický monitorovací systém pre INTERACT IV v PO 2021 – 2027.

¹⁹ Nezrovnalosti programu nadnárodnej spolupráce INTERREG III B CADSES, programu medziregionálnej spolupráce INTERREG IIIC a programov medziregionálnej spolupráce URBACT, ESPON a SPP (okrem OR RH) boli evidované priamo do IMS v PO 2004 - 2006. Nezrovnalosti PCS INTERREG IVA Maďarsko – SR, SR - Rakúsko, SR - Poľsko, Európskeho nástroja susedstva a partnerstva Maďarsko - Slovenská republika – Rumunsko – Ukrajina (ENPI), INTERREG IVB Juhovýchodná Európa (JVE) a Stredná Európa (SE), ako aj programov medziregionálnej spolupráce URBACT II, ESPON 2013, INTERREG IVC a SPP (okrem OP RH) sú v prípade, ak podliehajú nahlasovacej povinnosti, evidované priamo do IMS za PO 2007 - 2013. Nezrovnalosti programov spolupráce INTERREG V-A SR - PL, SR – HU, OP ENI Cezhraničná spolupráca Maďarsko - Slovensko - Rumunsko - Ukrajina 2014 - 2020, programov nadnárodnej spolupráce INTERREG V-B Dunaj (ETC Dunaj) a Stredná Európa (SE) a medziregionálnej spolupráce URBACT III, ESPON 2020, INTERREG Europe 2014 - 2020 a SPP (okrem OP RH) sú v prípade, ak podliehajú nahlasovacej povinnosti, evidované priamo do IMS. Obdobným spôsobom sú priamo do IMS v PO 2014 - 2020 evidované aj nezrovnalosti týchto programov: AMIF, Národný program pre Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF), FEAD a Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF). V PO 2021-2021 sú to programy Interreg VI Poľsko - Slovensko, Interreg VI Maďarsko - Slovensko, Interreg VI-A NEXT – Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina, Interreg Dunajský nadnárodný program 2021 – 2027, Program Interreg Stredná Európa 2021 – 2027, Interreg Europe 2021 – 2027, URBACT IV Program Slovensko - Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) 2021 – 2027, Program Slovensko - Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) 2021 – 2027, Program Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI) 2021 – 2027, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF), Strategický plán SPP SR na roky 2023 – 2027 týkajúci sa únijnej podpory financovanej z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

²⁰ 11 OP a program európskej teritoriálnej spolupráce INTERACT za PO 2004 - 2006, 13 OP a program európskej teritoriálnej spolupráce INTERACT II za PO 2007 - 2013, 10 resp. 9 OP (bez OP Val) a program európskej teritoriálnej spolupráce INTERACT III za PO 2014 – 2020, 4 programy a program európskej teritoriálnej spolupráce INTERACT IV za PO 2021 - 2027.

o oznámených iniciálnych (nových) nezrovnalostiach a aktualizáciách za PO 2004 - 2006 a PO 2007 - 2013 a iniciálnych nezrovnalostiach PO 2014 - 2020 a PO 2021 – 2027 za predchádzajúci štvrťrok, ktorý zašle ONÚ OLAF. ONÚ OLAF dáta spracuje a vypracuje tzv. **štvrťročné hlásenie** a zašle ho na OLAF EK. Obdobne vypracuje MF SR (CO/PO) prehľady správ o aktualizáciách nezrovnalostí podľa jednotlivých OP formou exportu údajov z ITMS2014+ resp. ITMS21+ za kalendárny mesiac - tzv. **mesačné hlásenia** za PO 2014 – 2020 a za PO 2021 - 2027, ONÚ OLAF dáta spracuje a hlásenie zašle na OLAF EK.

V súlade s relevantnými právnymi predpismi je SR prostredníctvom ONÚ OLAF povinná hlásiť zistené prípady nezrovnalostí na OLAF (EK), resp. ich aktualizácie. Oznamovanie, resp. hlásenie nezrovnalostí sa realizuje elektronickými prostriedkami prostredníctvom systému riadenia nezrovnalostí (IMS) zriadeného EK. V právnych predpisoch EÚ sa nestanovuje žiadna premlčacia lehota oznamovacej povinnosti, teda táto povinnosť nemôže zaniknúť. Údaje zo systému IMS slúžia aj ako prvotný zdroj informácií pre databázu vylúčenia EDES.

Oznamujú sa tieto nezrovnalosti:

- a) nezrovnalosti, ktoré boli predmetom prvého písomného posudku zo strany príslušného orgánu, či už správneho, alebo súdneho, so závermi na základe konkrétnych skutočností o tom, že k nezrovnalosti došlo, bez toho, aby bola dotknutá možnosť, že tento záver sa možno bude musieť následne prehodnotiť alebo zrušiť v dôsledku vývoja v priebehu správneho alebo súdneho postupu;
- b) nezrovnalosti, ktoré vedú k začatiu správneho konania alebo súdneho konania na vnútroštátnej úrovni s cieľom zistiť, či došlo k podvodu, alebo iným trestným činom;
- c) nezrovnalosti predchádzajúce konkurzu;
- d) nezrovnalosti na písomnú žiadosť EK, po prvotnom oznámení ČŠ

V rámci SR ONÚ OLAF oznamuje úradu OLAF nezrovnalosti, ktoré súčasne spĺňajú tieto podmienky:

- presiahli 10 000,- EUR za zdroje EÚ;
- nespádajú pod výnimky z oznamovacej povinnosti;
- boli predmetom počiatočného administratívneho/správneho alebo súdneho zistenia.

Pre výnimku z nahlasovacej povinnosti platí, že ide o:

1. nezrovnalosti v sume nižšej ako 10 000 EUR za zdroj EÚ, **to neplatí v prípade nezrovnalostí, ktoré sú navzájom prepojené a ktorých celková suma presahuje 10 000 EUR za zdroj EÚ,**
2. prípady, keď nezrovnalosť spočíva výlučne v tom, že **realizácia operácie zlyhala úplne alebo čiastočne v dôsledku konkurzu prijímateľa alebo partnera, ktorý nie je dôsledkom podvodu;**
3. prípady, na ktoré **prijímateľ alebo partner upozornil poskytovateľa pomoci alebo orgán vykonávajúci účtovnú funkciu dobrovoľne** a skôr, ako tento orgán danú nezrovnalosť zistil, či už pred alebo po vyplatení verejného príspevku;
4. prípady, ktoré zistil a opravil poskytovateľ pomoci pred zahrnutím príslušných výdavkov do výkazu výdavkov, ktorý sa predkladá EK.

Podobné výnimky majú aj jednotlivé programové odvetvia, ktoré sú obsiahnuté v príslušných právnych predpisoch.

Výnimka z nahlasovacej povinnosti podľa vyššie uvedeného bodu 3 a 4 sa nevzťahuje na prípady, ktoré vedú k začatiu správneho alebo súdneho konania s cieľom zistiť, či došlo k podvodu alebo inému trestnému činu.

3.2 Kohézna politika za rok 2024

3.2.1 Programové obdobie 2004 - 2006

Celkové čerpanie štrukturálnych fondov PO 2004 - 2006 je, vzhľadom na ukončenie tohto PO, na úrovni približne 1,2 mld. EUR. Všetky programy tohto skráteného PO²¹ sú zo strany EK uzatvorené. V programoch implementovaných v rámci PO 2004 - 2006 sa vykonáva najmä aktualizácia už zaevidovaných hlásení v IMS, a z toho dôvodu ich nahlasovanie na EK naďalej pokračuje.

V roku 2024 bolo v IMS aktualizovaných 12 prípadov (vrátane uzatvorenia prípadov zo strany EK).

V IMS bolo k 11. marcu 2025 **otvorených ešte 22 prípadov s celkovou zostatkovou sumou 1 171 714,83** (859 140,03 EUR za zdroj EÚ) za toto PO. Z tohto celkového počtu otvorených prípadov sú všetky v procese vymáhania resp. pred začiatkom vymáhania, avšak sú splácané vo veľmi malých sumách. 17 prípadov má priradenú kvalifikáciu IRQ 2, 3 prípady majú priradenú kvalifikáciu IRQ 3 a dva prípady IRQ 5.

Tabuľka č. 2 – Otvorené prípady v IMS za PO 2004 – 2006 v počte

Program	IRQ 2	IRQ 3	IRQ 5	Počet
Základná infraštruktúra	0	1	0	1
Program Iniciatívy Spoločenstva EQUAL	7	0	0	7
SOP ĽZ	9	2	1	12
Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 3	1	0	1	2
Celkový súčet	17	3	2	22

Zdroj: IMS

Tabuľka č. 3 – Zostatky v IMS na vrátenie za PO 2004 – 2006 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
ERDF	1	0,00	0,00	0,00
Základná infraštruktúra	1	0,00	0,00	0,00
ESF	21	859 140,03	312 574,80	1 171 714,83
Program Iniciatívy Spoločenstva EQUAL	7	243 398,96	81 859,82	325 258,78
SOP ĽZ	12	584 742,04	196 957,37	781 699,41
Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 3	2	30 999,03	33 757,61	64 756,64

²¹ SOP PaS, SOP ĽZ, Sektorový OP PRV, Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 2, Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 3, Program iniciatívy spoločenstva INTERREG IIIA Rakúsko - Slovensko, Program iniciatívy spoločenstva INTERREG IIIA Poľsko - Slovenská republika, Program iniciatívy spoločenstva INTERREG IIIA Slovenská republika - Česká republika, Program susedstva Maďarská republika - Slovenská republika - Ukrajina, Program Iniciatívy Spoločenstva EQUAL, OP Základná infraštruktúra, Program teritoriálne spolupráce INTERACT, Program nadnárodnej spolupráce INTERREG IIIB CADSES, Program medziregionálnej spolupráce INTERREG IIIC a Program medziregionálnej spolupráce URBACT, ESPON, OP RH.

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
Celkový súčet	22	859 140,03	312 574,80	1 171 714,83

Zdroj: IMS

3.2.3 Programové obdobie 2007 - 2013

Z celkového záväzku PO 2007 - 2013 v rámci všetkých 14 OP vo výške **11,63 mld. EUR** SR vyčerpala prostriedky vo výške 10,91 mld. EUR, čo predstavuje čerpanie na úrovni **93,78 %**. Pokračuje proces uzatvárania a finančného vysporiadania. Zatiaľ boli v spolupráci s EK uzatvorené štyri programy – PS INTERACT II (14.12.2017), OP RH (11.07.2019 / 13.01.2023), OP TP (29.11.2021) a PCS SR-ČR (11.01.2022). Pri všetkých operačných programoch EK zaslala slovenským orgánom prípravné uzatváracie listy tzv. pre-closure letters.²²

V roku 2024 bolo v IMS vytvorených **11 nových (iniciálnych) prípadov za PO 2007 – 2013**. Dva prípady boli medzičasom uzatvorené.

K 11. marcu 2025 je v IMS otvorených 9 nových prípadov v celkovej sume na vrátenie 27 494 842,83 EUR (20 789 127,32 EUR za zdroj EÚ).

Najvyšší počet iniciálnych hlásení bolo v IMS za rok 2024 evidovaných za **ROP (5)**. **Najväčší finančný objem nezrovnalostí**, celkovo za 26 896 257,49 EUR, (20 255 571,41 EUR za zdroj EÚ) bol hlásený za OPIS. Tieto tvorili približne 94 % z celkového finančného objemu všetkých hlásených nezrovnalostí.

Tabuľka č. 4 – Iniciálne otvorené prípady v IMS za rok 2024 PO 2007 – 2013 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
EFRR	8	20 743 697,65	6 700 370,80	27 444 068,45
OPIS	1	20 255 571,41	6 640 686,08	26 896 257,49
OP VaV	2	172 904,05	22 599,75	195 503,80
ROP	5	315 222,19	37 084,97	352 307,16
ESF	1	45 429,67	5 344,71	50 774,38
OP V	1	45 429,67	5 344,71	50 774,38
Celkový súčet	9	20 789 127,32	6 705 715,51	27 494 842,83

Zdroj: IMS

Kvalifikácia nezrovnalostí

Z celkového počtu 9 iniciálnych otvorených hlásení bolo z pohľadu kvalifikácie nezrovnalostí hlásených **9 nepodvodných (IRQ 2)**.

Tabuľka č. 5 – Kvalifikácia iniciálnych prípadov v IMS za rok 2024 PO 2007 - 2013 podľa fondov v počte

Fond	KF	ERDF	ESF	Spolu
Kvalifikácia				
IRQ 2	0	8	1	9
IRQ 3	0	0	0	0

²² Zdroj: Informácia o stave implementácie európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 - 2020 (ročná) k 31. 12. 2024, str. 25.

IRQ 5	0	0	0	0
Celkový súčet	0	8	1	9

Zdroj: IMS

Nepodvodné iniciálne hlásenia (IRQ 2) boli za rok 2024 v **najväčšom počte** (5) hlásené v rámci **ROP**. Vo **finančnom vyjadrení** bolo najviac hlásení za **OPIS** (v celkovej sume 26 896 257,49 EUR).

Tabuľka č. 6 – Nepodvodné iniciálne hlásenia za rok 2024 PO 2007 – 2013 v EUR

Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
OPIS	1	20 255 571,41	6 640 686,08	26 896 257,49
OP VaV	2	172 904,05	22 599,75	195 503,80
OP V	1	45 429,67	5 344,71	50 774,38
ROP	5	315 222,19	37 084,97	352 307,16
Celkový súčet	9	20 789 127,32	6 705 715,51	27 494 842,83

Zdroj: IMS

Podvodné iniciálne hlásenie (IRQ 3) nebolo v roku 2024 hlásené.

Tabuľka č. 7 – Podvodné iniciálne hlásenia (IRQ 3) za rok 2024 PO 2007 – 2013 v EUR

Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
Celkový súčet	0	0	0	0

Zdroj: IMS

Iniciálne hlásenie preukázaného podvodu (IRQ 5) nebolo v roku 2024 hlásené.

Tabuľka č. 8 – Hlásenie preukázaného podvodu (IRQ 5) za rok 2024 PO 2007 – 2013 v EUR

Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
Celkový súčet	0	0	0	0

Zdroj: IMS

Typ nezrovnalostí (T)

Pre správne zatriedenie jednotlivých prípadov nezrovnalostí podľa vecnej kvalifikácie nezrovnalostí na účely sledovania nezrovnalostí OLAF EK a monitorovania vývoja nezrovnalostí na národnej úrovni sa využíva **typológia nezrovnalostí**²³ a **kódovník OLAF**, ktoré sú vypracované OLAF EK. K jednotlivým nezrovnalostiam sú často pridelené viaceré typy v zmysle kódovníka. Najčastejšie

²³ Systém IMS rozlišuje hlavnú „kategóriu nezrovnalostí“ (napr. T40) a nižšiu úroveň „typ nezrovnalostí“ (napr. T40/18).

použitým typom nezrovnalostí pri iniciálnych hláseniach v roku 2024 za PO 2007 - 2013 bol T16/T40 – (Ne)realizovaná akcia/Porušenie predpisov týkajúcich sa verejného obstarávania.

Tabuľka č. 9 – Typ iniciálnych hlásení za rok 2024 PO 2007 - 2013 v počte

Program	T12 Prijímateľ	T16 T40 Akcia - (nekonanie) porušenia predpisov týkajúcich sa VO	T40 porušenia predpisov týkajúcich sa VO	T40 T11 porušenia predpisov týkajúcich sa VO žiadosť	Celkový počet
OPIS	1	0	0	0	1
OP VaV	0	0	0	2	2
OP V	0	0	1	0	1
ROP	0	5	0	0	5
Celkový súčet	1	5	1	2	9

Zdroj: IMS

Aktualizácie nezrovnalostí

Aktualizácie hlásení PO 2007 - 2013 boli v roku 2024 vykonané, okrem iného, aj z dôvodu vrátenia finančných prostriedkov v 13 prípadoch v celkovej sume 10 950 489,49 EUR, čo je výrazný pokles v porovnaní s rokom 2023 (v roku 2023 išlo o sumu približne 84 mil. EUR).

Tabuľka č. 10 – Vrátené finančné prostriedky v roku 2024 v IMS za PO 2007 – 2013 v EUR

Fond/Program	Počet prípádov	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
KF	3	6 453 139,75	1 142 464,88	7 595 604,63
OP D	3	6 453 139,75	1 142 464,88	7 595 604,63
EFRR	7	2 854 247,32	436 540,90	3 290 788,22
OP VaV	6	2 120 901,06	307 126,83	2 428 027,89
ROP	1	733 346,26	129 414,07	862 760,33
ESF	3	55 266,98	8 829,66	64 096,64
OP V	2	44 810,55	6 984,42	51 794,97
OP ZaSI	1	10 456,43	1 845,24	12 301,67
Celkový súčet	13	9 362 654,05	1 587 835,44	10 950 489,49

Zdroj: IMS

V IMS bolo k 11. marcu 2025 za PO 2007 - 2013 otvorených ešte 353 prípadov s celkovou zostatkovou sumou na vrátenie 231 022 672,19 EUR, čo predstavuje pokles približne o 20 mil. EUR voči predchádzajúcemu roku (250,8 mil. EUR). 94 prípadov má kvalifikáciu IRQ 3 a 24 IRQ 5.

Tabuľka č. 11 – Zostatky na vrátenie v IMS za PO 2007 – 2013 v EUR.

Fond/Program	Počet prípádov	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
KF	27	75 814 987,30	12 140 256,66	87 955 243,96

Fond/Program	Počet prípadov	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
OP ŽP	26	58 775 333,18	9 133 258,88	67 908 592,06
OP D	1	17 039 654,12	3 006 997,78	20 046 651,90
EFRR	173	97 233 864,91	19 235 574,31	116 469 439,22
OP BK	8	420 639,21	53 802,61	474 441,82
OP KaHR	82	49 837 515,92	8 727 881,70	58 565 397,62
OPIS	6	20 433 575,51	6 678 248,04	27 111 823,55
OP VaV	52	21 380 550,33	2 995 927,78	24 376 478,11
OP Z	4	1 368 576,56	241 513,55	1 610 090,11
PCS SR-ČR	4	333 810,58	40 682,72	374 493,30
ROP	17	3 459 196,80	497 517,91	3 956 714,71
ESF	153	22 623 614,80	3 974 374,21	26 597 989,01
OP V	40	1 626 374,41	268 093,38	1 894 467,79
OP ZaSI	113	20 997 240,39	3 706 280,83	24 703 521,22
Celkový súčet	353	195 672 467,01	35 350 205,18	231 022 672,19

Zdroj: IMS

3.2.4 Programové obdobie 2014 - 2020

Počas PO 2014 - 2020 patrilo Slovensko k ČŠ, kde finančné prostriedky z EFRR a KF predstavovali viac než tretinu všetkých verejných investícií.²⁴

K 31.12.2024 bol stav kontrahovania na úrovni 16,97 mld. EUR za EÚ zdroj, čo predstavuje 101,45 % alokácie na programové obdobie 2014 – 2020. V priebehu roka 2024 sa kontrahovanie EŠIF znížilo o 1,23 mld. EUR (EÚ zdroj) v dôsledku administratívneho ukončovania a vysporiadania zmluvných záväzkov ukončených OP. K 31.12.2024 bol stav čerpania EŠIF pre PO 2014 – 2020 na úrovni 17,15 mld. EUR, čo predstavuje 102,52 % z celkovej alokácie (EÚ zdroj). V priebehu roka 2024 bol dosiahnutý nárast v čerpaní o 2,62 mld. EUR (EÚ zdroj).²⁵

Vo väzbe na rok 2024 bolo reportovaných na OLAF EK **124 iniciálnych hlásení za PO 2014 - 2020**, z toho boli 3 prípady zrušené, 46 prípadov uzatvorených a zvyšok, t. j. 75 prípadov v celkovej sume výšky nezrovnalosti 20 440 942,14 EUR (18 558 395,21 EUR za zdroj EÚ) je evidovaných v IMS ako otvorených.

Najvyšší počet iniciálnych otvorených hlásení bol v IMS za rok 2024 evidovaný v rámci **OP IZ (25)**. **Najväčší finančný objem nezrovnalostí** bol nahlásený za **OP II (EFRR)**, celkovo za 7 485 489,30 EUR, čo predstavuje približne 37 % celkového objemu nahlásených iniciálnych nezrovnalostí.

Tabuľka č. 12 - Inicialne otvorené prípady v IMS za rok 2024 PO 2014 - 2020 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
KF	8	3 729 022,87	576 076,57	4 305 099,44
OP II	2	2 335 255,47	412 103,93	2 747 359,40

²⁴ Zdroj: Preskúmanie EDA č. 01/2023: Financovanie EÚ prostredníctvom politiky súdržnosti a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti – Porovnávacia analýza, str. 41.

²⁵ Zdroj: Informácia o stave implementácie EŠIF v programovom období 2014 - 2020 k 31. 12. 2024, str. 3.

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
OP KŽP	6	1 393 767,40	163 972,64	1 557 740,04
EFRR	43	13 463 283,66	1 101 357,65	14 564 641,31
OP II	12	7 220 715,06	264 774,24	7 485 489,30
IROP	20	3 903 768,56	476 818,56	4 380 587,12
OP ĽZ	1	238 477,12	28 056,12	266 533,24
OP KŽP	10	2 100 322,92	331 708,73	2 432 031,65
ESF	24	1 366 088,68	205 112,71	1 571 201,39
OP ĽZ	24	1 366 088,68	205 112,71	1 571 201,39
Celkový súčet	75	18 558 395,21	1 882 546,93	20 440 942,14

Zdroj: IMS

Kvalifikácia nezrovnalostí

Z celkového počtu 75 iniciálnych otvorených hlásení, reportovaných na OLAF EK v roku 2024 za PO 2014 - 2020 prostredníctvom IMS, bolo nahlásených **59 nepodvodných hlásení (IRQ 2)** a **16 podvodných (IRQ 3)**. **Preukázaný podvod (IRQ 5)** nebol hlásený.

Tabuľka č. 13 - Kvalifikácia iniciálnych prípadov v IMS za rok 2024 PO 2014 – 2020 podľa fondov v počte

Fond	KF	EFRR	ESF	Spolu
Kvalifikácia				
IRQ 2	5	33	21	59
IRQ 3	3	10	3	16
Celkový súčet	8	43	24	75

Zdroj: IMS

Najvyšší počet (21) nepodvodných iniciálnych hlásení (IRQ 2) vo väzbe na rok 2024 za PO 2014 - 2020 bol reportovaný na EK v rámci **OP ĽZ**. **Najväčší finančný objem 5 027 152,08 EUR** (4 350 273,91 EUR za zdroj EÚ) bol reportovaný za **OP II**.

Tabuľka č. 14 – Nepodvodné iniciálne hlásenia za rok 2024 PO 2014 – 2020 v EUR

Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
OP II	9	4 350 273,91	676 878,17	5 027 152,08
IROP	17	3 639 966,43	468 961,57	4 108 928,00
OP ĽZ	21	912 066,65	124 991,18	1 037 057,83
OP KŽP	12	2 151 837,89	337 769,31	2 489 607,20
Celkový súčet	59	11 054 144,88	1 608 600,23	12 662 745,11

Zdroj: IMS

Podvodné hlásenia (IRQ 3) boli v roku 2024 v najvyššej miere hlásené za **OP II (5)**. **Objemovo** tiež výrazne dominoval **OP II** v celkovej sume nezrovnalostí 5 205 696,62 EUR (5 205 696,62 EUR za zdroj EÚ).

Tabuľka č. 15 - Podvodné iniciálne hlásenia za rok 2024 PO 2014 – 2020 v EUR

Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
OP II	5	5 205 696,62	0,00	5 205 696,62
IROP	3	263 802,13	7 856,99	271 659,12
OP ĽZ	4	692 499,15	108 177,65	800 676,80
OP KŽP	4	1 342 252,43	157 912,06	1 500 164,49
Celkový súčet	16	7 504 250,33	273 946,70	7 778 197,03

Zdroj: IMS

Tabuľka č. 16 - Podvodné nezrovnalosti s najväčším finančným objemom za rok 2024

Program	Suma za zdroj EÚ v EUR	Stav nezrovnalosti	Orgán, ktorý zistil nezrovnalosť	Popis nezrovnalosti
OP II	1 707 907,50	Počiatočné preverovanie	opäťovná AFK VO - SO OP II - SIEA	Podozrenie zo spáchania trestného činu. SIEA má dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k spáchaniu činov podľa §225 Subvenčný podvod, §261 a nasl. Poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev, §266 a nasl. Machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, prípadne iných trestných činov podľa zák. č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
OP II	3 049 092,48	Počiatočné preverovanie - s finančným dopadom	ÚV SR, sekcia kontroly (OLAF)	trestné stíhanie za zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 odsek 1, odsek 2, písmeno c), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona v súbehu so zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 odsek 1, odsek 6 písmeno a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona v súvislosti s realizáciou projektu

Program	Suma za zdroj EÚ v EUR	Stav nezrovnalosti	Orgán, ktorý zistil nezrovnalosť	Popis nezrovnalosti
OP KŽP	703 402,89	Počiatočné preverovanie - s finančným dopadom	ÚVA	Porušenie § 261 a § 266 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z.

Zdroj: IMS/ITMS2014+

Typ nezrovnalostí (T)

Najčastejšie použitým typom nezrovnalosti pri iniciálnych hláseniach v roku 2024 za PO 2014 - 2020 bol T11, T90 a T14.

Tabuľka č. 17 – Typ najpočetnejších iniciálnych hlásení za rok 2024 PO 2014 – 2020 v počte

Program	T11 Žiadosť	T13 Účty a záznamy	T14 Doklady	T16 Akcia - (nekonanie)	T40 Porušenie predpisov týkajúcich sa VO (rozhodnutie komisie C(2013)9527)	T41 Porušenie predpisov týkajúcich sa VO (rozhodnutie Komisie C(2019)3452)	T90 Ďalšie	T90 T14	Celkový počet
OP II	2	1	0	0	2	0	9	0	14
IROP	9	0	0	2	2	2	5	0	20
OP ĽZ	12	0	9	0	0	0	3	1	25
OP KŽP	1	0	2	0	4	5	4	0	16
Celkový súčet	24	1	11	2	8	7	21	1	75

Zdroj: IMS

Aktualizácie nezrovnalostí

Vysporiadanie nezrovnalosti s dlžníkom RO/SO v rámci PO 2014 - 2020 je charakteristické tým, že k vysporiadaniu finančných prostriedkov na národnej úrovni dochádza nasledovne:

RO/SO je v zmysle zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) povinný vysporiadať nezrovnalosť najneskôr do 30. septembra roku nasledujúceho po roku, v ktorom boli schválené účty zo strany Európskej komisie²⁶. V prípade, ak nedôjde k úhrade nezrovnalostí,

²⁶ Povinnosť vysporiadať nezrovnalosť pre poskytovateľa uvedená v § 40 zákona o príspevku z EŠIF

vysporiadanie nezrovnalosti sa uskutoční na základe rozhodnutia ministra financií SR viazaním rozpočtových prostriedkov v súlade s § 18 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Znamená to, že v PO 2014 - 2020 dochádza k postupnému vysporiadaniu nezrovnalostí na ročnej báze, čo oproti predchádzajúcim PO znamená jednoznačný pokrok.

V roku 2024 bolo spolu vrátených celkovo 28 960 234,04 EUR (23 782 657,58 EUR za zdroj EÚ), najviac za OP II 22 471 309,85 EUR (18 358 810,47 EUR za zdroj EÚ), čo predstavovalo takmer 78 % z celkových vrátených finančných zdrojov.

Tabuľka č. 18 - Vrátené finančné prostriedky v IMS za PO 2014 – 2020 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
KF	8	4 144 324,65	694 760,14	4 839 084,79
OP II	3	622 052,23	73 182,61	695 234,84
OP KŽP	5	3 522 272,42	621 577,53	4 143 849,95
ERDF	60	19 161 686,46	4 266 135,36	23 427 821,82
OP II	43	18 358 810,47	4 112 499,38	22 471 309,85
IROP	10	360 522,87	101 594,42	462 117,29
OP ĽZ	1	52 120,07	6 131,78	58 251,85
OP KŽP	6	390 233,05	45 909,78	436 142,83
ESF	8	476 646,47	216 680,96	693 327,43
OP ĽZ	8	476 646,47	216 680,96	693 327,43
Celkový súčet	76	23 782 657,58	5 177 576,46	28 960 234,04

Zdroj: IMS

V IMS bolo k 11. marcu 2025 za PO 2014 - 2020 **otvorených ešte 194** prípadov s celkovou zostatkovou sumou **246 001 157,68 EUR** (207 466 190,44 EUR za zdroj EÚ). 71 prípadov je s kvalifikáciou IRQ 3 a 2 s IRQ 5.

Tabuľka č. 19 - Zostatky v IMS za PO 2014 – 2020 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
KF	27	97 384 590,65	14 195 098,17	111 579 688,82
OP II	3	75 767 279,67	13 370 696,31	89 137 975,98
OP KŽP	24	21 617 310,98	824 401,86	22 441 712,84
EFRR	116	102 427 775,27	23 095 126,12	125 522 901,39
OP II	37	56 451 152,89	13 490 183,89	69 941 336,78
IROP	40	7 327 629,26	1 301 641,39	8 629 270,65
Interreg V-A SK-AT	1	62 037,78	0,00	62 037,78
OP ĽZ	7	585 897,66	68 929,01	654 826,67
OP KŽP	24	37 362 474,35	8 234 371,83	45 596 846,18
OP Val*	7	638 583,33	0,00	638 583,33
ESF	51	7 653 824,52	1 244 742,95	8 898 567,47

OP ĽZ	51	7 653 824,52	1 244 742,95	8 898 567,47
Celkový súčet	194	207 466 190,44	38 534 967,24	246 001 157,68

*OP Val bol presunutý pod OP II v roku 2019.

Zdroj: IMS

Vzhľadom na ukončenie PO 2014 - 2020 je nevyhnutný aktívny prístup RO ako správcov pohľadávok pri úkonoch vysporiadania a vymáhania nezrovnalostí od prijímateľov tak, aby bola v maximálnej možnej miere zabezpečená ochrana majetku štátu a boli eliminované dodatočné negatívne dopady na štátny rozpočet.

3.2.5 Programové obdobie 2021 - 2027

V rámci nového programového obdobia neboli do systému IMS v roku 2024 hlásené žiadne nezrovnalosti.

3.3 Plán obnovy a odolnosti SR

Pokiaľ ide o nezrovnalosti v rámci implementácie POO, SR nie je v zmysle príslušných pravidiel povinná oznamovať nezrovnalosti EK prostredníctvom IMS, ako je to v prípade kohéznej politiky či spoločnej poľnohospodárskej politiky. Členské štáty môžu IMS používať na dobrovoľnej báze, avšak SR túto možnosť nevyužilo. Ako vyplýva z nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/241 SR prostredníctvom NIKA informuje EK len o prípadoch týkajúcich sa závažných nezrovnalostí, ktorými sa na účely POO rozumejú podvod, korupcia, konflikt záujmov a dvojité financovanie, a to spravidla v kontexte predkladania žiadostí o vyplatenie finančného príspevku na EK. Na národnej úrovni prebieha evidencia nezrovnalostí v rámci zavedeného systému monitorovania implementácie POO v súlade s pravidlami vyplývajúcimi zo zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj zo Systému implementácie POO. Z takto evidovaných nezrovnalostí neboli v roku 2024 nahlásené EK žiadne nové nezrovnalosti.

3.4 Spoločná poľnohospodárska politika za rok 2024

Za posledných 50 rokov bola SPP najdôležitejšou spoločnou politikou EÚ. To vysvetľuje, prečo tvorí veľkú časť rozpočtu EÚ, hoci v posledných rokoch percentuálny podiel neustále klesá. SPP je financovaná z dvoch fondov: Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF/EAGF²⁷) a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV/EAFRD).

²⁷ Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond/European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EPUZF/EAGGF) od roku 2007 neexistuje. Bol rozdelený na dva samostatné fondy – EPZF a EPFRV. Z **EPFRV** bol financovaný PRV 2007 - 2013 a je financovaný PRV 2014-2020. Každý z programov bol/je rozdelený na tzv. „projektové“ a „neprojektové opatrenia“. Pri „projektových opatreniach“ sa uzatvára zmluva o poskytnutí NFP. Pri „neprojektových opatreniach“ žiadateľ podá žiadosť. V prípade, že žiadateľ spĺňa kritériá pre vyplatenie podpory, táto mu je vyplatená. Teda pri „neprojektových opatreniach“ nie je medzi PPA a žiadateľom uzatvorená zmluva o poskytnutí NFP. Z **EPZF** sú vyplácané „priame platby a výdavky na trhové opatrenia“. Čerpanie sa eviduje kumulatívne.

Podľa základných pravidiel finančného riadenia SPP je EK zodpovedná za riadenie EPZF a EPFRV. EK však neuskutočňuje platby príjemcom. V súlade so zásadou zdieľaného riadenia je táto úloha delegovaná na ČŠ, ktoré sami pracujú prostredníctvom národných alebo regionálnych platobných agentúr (v prípade SR je to PPA). Platobné agentúry však nie sú zodpovedné len za platby príjemcom. Predtým sa musia samy alebo prostredníctvom delegovaných orgánov ubezpečiť o oprávnenosti žiadostí o pomoc.²⁸

Napriek tomu, že fondy, ktoré podporujú rybné hospodárstvo patria k fondom EÚ, v podmienkach SR je jeho RO MPaRV SR. Cieľom OP RH je trvalo udržateľný rozvoj rybolovu a akvakultúry, čím dopĺňa SPP.

3.4.1 Programové obdobie 2004 - 2006

Za PO 2004 - 2006 neboli v roku 2024 vrátené žiadne finančné prostriedky. V IMS je k 11. marcu 2025 otvorených ešte **7 prípadov so zostatkovou sumou 826 452,18 EUR** (rovnako ako v roku 2024). Naďalej prebieha vymáhanie a vo všetkých prípadoch je aktívne správne konanie resp. konkurzy, exekúcie a likvidácie. Kvalifikácie všetkých otvorených prípadov sú IRQ 2.

Tabuľka č. 20 - Zostatky v IMS za PO 2004 – 2006 v EUR

Fond	Za zdroj EÚ	Za zdroj ŠR	Celková suma
EPZF	665 663,66	160 788,52	826 452,18

Zdroj: IMS

3.4.2 Programové obdobie 2007 - 2013

V roku 2024 boli za PO 2007 - 2013 v IMS evidované **iba tri iniciálne hlásenia prípadov** za PRV 2007 – 2013 v celkovom finančnom objeme 1 000 904,00 EUR (750 678,00 EUR za zdroj EÚ). V dvoch prípadoch išlo o nepodvodné nezrovnalosti (IRQ 2) a v jednom o podozrenie z podvodu (IRQ 3). Iniciálne nezrovnalosti za OP RH 2007 - 2013 evidované v tomto roku neboli.

Tabuľka č. 21 - Iniciálne prípady v IMS za rok 2024 PO 2007 – 2013 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
EPFRV	3	750 678,00	250 226,00	1 000 904,00
PRV	3	750 678,00	250 226,00	1 000 904,00
Celkový súčet	3	750 678,00	250 226,00	1 000 904,00

Zdroj: IMS

Za PO 2007 - 2013 boli za rok 2024 vrátené finančné prostriedky v celkovej sume 49 335,75 EUR (37 001,81 EUR za zdroj EÚ).

Tabuľka č. 22 - Vrátené finančné prostriedky v IMS za PO 2007 - 2013 v EUR

²⁸ Výdavky platobných agentúr uhradí EK ČŠ v prípade EPZF na mesačnej báze a v prípade EPFRV štvrťročne.

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
EPFRV	1	37 001,81	12 333,94	49 335,75
PRV	1	37 001,81	12 333,94	49 335,75
Celkový súčet	1	37 001,81	12 333,94	49 335,75

Zdroj: IMS

V IMS je k 11. marcu 2025 otvorených ešte 103 prípadov so zostatkovou sumou na vrátenie 21 184 877,87 EUR (15 808 931,02 EUR za zdroj EÚ). 26 prípadov má pridelenú kvalifikáciu IRQ 3 a 4 prípady sú s kvalifikáciou IRQ 5.

Tabuľka č. 23 – Zostatky v IMS za PO 2007 – 2013 v EUR

Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
OP RH	2	49 407,86	16 469,29	65 877,15
PRV	96	15 637 335,37	5 352 609,92	20 989 945,29
Priame platby	5	122 187,79	6 867,64	129 055,43
Celkový súčet	103	15 808 931,02	5 375 946,85	21 184 877,87

Zdroj: IMS

3.4.3 Programové obdobie 2014 - 2020 + roky 2021 až 2025

S cieľom umožniť nepretržité platby poľnohospodárom a iným príjemcom SPP na roky 2021 až 2025 bolo prijaté tzv. prechodné nariadenie EÚ²⁹, ktorým sa predĺžilo poskytovanie podpory z EPFRV a EPZF aj na tieto roky. Kvôli tomuto predĺženiu mnoho projektov a schém zahrnutých v PRV bude pokračovať až do konca roka 2025. Zároveň došlo aj k navýšeniu alokácie EPFRV a zároveň boli PRV pridelené aj ďalšie zdroje z Nástroja EÚ na obnovu po kríze COVID-19 (tzv. zdroje EURI).

Výška alokácie neprojektovej časti za **EPFRV a EURI** predstavovala **k 31. decembru 2024** sumu 878 639 086,88 EUR, čerpanie bolo na úrovni 869 009 635 EUR. Alokácia projektovej časti predstavovala sumu 1 270 204 891 EUR, čerpanie bolo na úrovni 658 934 841 EUR. Výška alokácie za Technickú pomoc predstavovala sumu 80 710 366,40 EUR, čerpanie bolo na úrovni 49 816 838 EUR. Výška alokácie neprojektovej časti v rámci Strategického plánu SPP na roky 2023 - 2027 za **EPFRV** predstavovala **k 31. decembru 2024** sumu 649 808 011 EUR, čerpanie bolo na úrovni 166 298 249 EUR. Alokácia projektovej časti predstavovala sumu 626 090 668 EUR, čerpanie bolo na úrovni 468 750 EUR. Výška alokácie za Technickú pomoc predstavovala sumu 41 012 866 EUR, čerpanie bolo na úrovni 5 330 473.³⁰

²⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220 z 23. decembra 2020, ktorým sa stanovujú určité prechodné ustanovenia týkajúce sa podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) v rokoch 2021 a 2022 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o zdroje a uplatňovanie v rokoch 2021 a 2022, a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o zdroje a distribúciu tejto podpory v rokoch 2021 a 2022.

³⁰ Zdroj: PPA.

Z **EPZF** boli v roku 2024 vyplatené priame platby za kalendárne roky 2023 a 2024 v rámci schváleného Strategického plánu SPP 2023 – 2027 v súlade s nariadením (EÚ) 2021/2115 v celkovom objeme 604 033 266,15 EUR.

Okrem týchto platieb boli uhradené aj priame platby za kalendárne roky 2022 a skôr, ktorých pravidlá poskytovania upravuje nariadenie (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení, v celkovom objeme 1 832 254,32 EUR. Prechodná vnútroštátna pomoc z prostriedkov ŠR bola vyplatená v objeme 3 662 855,40 EUR vo forme doplnkovej vnútroštátnej platby na dobytčie jednotky.

Trhovo orientované výdavky mimo Strategického plánu SPP SR 2023 - 2027 dosiahli v roku 2024 spolu vrátane spolufinancovania zo ŠR objem 31 860 951,32 EUR a sektorové intervencie predstavovali spolu vrátane spolufinancovania zo ŠR objem 3 137 880,97 EUR.³¹

K 31. januáru 2025 je kontrahovanie **ENRF** na úrovni 59,30 % a čerpanie na 42,42 %. Aktuálna alokácia EŠIF zdrojov PO 2014 – 2020 je vo výške 16,73 mld. EUR, z toho ENRF predstavuje 8 mil. EUR.³²

Celkový počet iniciálnych prípadov nahlásených do IMS za rok 2024 v oblasti poľnohospodárskej politiky bol **153**, z toho 97 prípadov bolo v priebehu roka uzatvorených. Doposiaľ zostáva otvorených 56 prípadov v celkovej sume **6 765 693,94 EUR** (5 205 859,24 EUR za zdroj EÚ).

Tabuľka č. 24 – Iniciálne otvorené prípady v IMS za rok 2024 PO 2014 – 2020 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
EPFRV	17	3 227 355,50	1 075 785,24	4 303 140,74
PRV	9	1 903 189,07	634 396,39	2 537 585,46
Priame platby	8	1 324 166,43	441 388,85	1 765 555,28
EPZF	3	63 319,89	-	63 319,89
Priame platby	3	63 319,89	-	63 319,89
EPZF/EPFRV	34	1 032 371,37	189 778,65	1 222 150,02
Priame platby	34	1 032 371,37	189 778,65	1 222 150,02
ENRF	2	882 812,48	294 270,81	1 177 083,29
OP RH	2	882 812,48	294 270,81	1 177 083,29
Celkový súčet	56	5 205 859,24	1 559 834,70	6 765 693,94

Zdroj: IMS

Čo sa týka kvalifikácie iniciálnych otvorených prípadov, v roku 2024 bolo za PO 2014 - 2020 v IMS nahlásených spolu 51 nepodvodných hlásení (IRQ 2) a **4 podvodné (IRQ 3)**. **Preukázaný podvod (IRQ 5) bol v tomto roku reportovaný na OLAF EK v jednom prípade.**

Tabuľka č. 25 - Nepodvodné iniciálne otvorené prípady IRQ 2 v IMS za rok 2024 PO 2014 – 2020 v EUR

Zdroj: IMS

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
PRV	6	1 194 525,11	398 175,04	1 592 700,15
Priame platby	43	2 324 636,40	604 710,75	2 929 347,15

³¹ Zdroj: PPA.

³² Zdroj: Informácia o implementácii EŠIF k 31.01.2025.

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
OP RH	2	882 812,48	294 270,81	1 177 083,29
Celkový súčet	51	4 401 973,99	1 297 156,60	5 699 130,59

Zdroj: IMS

Podvodné prípady s kvalifikáciou IRQ 3 v oblasti SPP boli identifikované v programe rozvoja vidieka a v rámci priamych platieb, v rámci ktorých išlo o podozrenie zo spáchania trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, prečin podplácania, nenaplnenie cieľa projektu a nepravdivé deklarovanie zmlúv v Žiadosti o NFP.

V prípade s IRQ 5 bol vydaný rozsudok voči obvineným za spáchanie trestného činu zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenskostí podľa § 261 Trestného zákona (v štádiu pokusu) a „subvenčný podvod“ v štádiu pokusu podľa ustanovenia § 225 Trestného zákona.

Tabuľka č. 26 – Iniciálne prípady IRQ 3 a IRQ 5 v IMS za rok 2024 PO 2014 – 2020 v EUR

Kvalifikácia/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
IRQ 3	4	766 262,41	250 137,15	1 016 399,56
PRV	2	671 041,12	223 680,40	894 721,52
Priame platby	2	95 221,29	26 456,75	121 678,04
IRQ 5	1	37 622,84	12 540,95	50 163,79
PRV	1	37 622,84	12 540,95	50 163,79
Celkový súčet	5	803 885,25	262 678,10	1 066 563,35

Zdroj: IMS

Najčastejšie použitým typom nezrovnalosti pri iniciálnych otvorených hláseniach v roku 2024 za PO 2014 - 2020 bol T15/03 – nepresná hodnota.

Vrátené finančné prostriedky

V roku 2024 prišlo v **103 prípadoch k celkovému vysporiadaniu finančných prostriedkov v sume 3 152 762,54 EUR** (2 633 957,52 EUR za zdroj EÚ).

Tabuľka č. 27 - Vrátené finančné prostriedky v IMS za PO 2014 - 2020 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
EPFRV	11	371 918,98	124 119,66	496 038,64
PRV	8	224 987,05	75 142,37	300 129,42
Priame platby	3	146 931,93	48 977,29	195 909,22
EPZF	2	94 001,38	19 461,70	113 463,08
Priame platby	2	94 001,38	19 461,70	113 463,08
EPZF/EPFRV	90	2 168 037,16	375 223,65	2 543 260,82
Priame platby	90	2 168 037,16	375 223,65	2 543 260,82

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
Celkový súčet	103	2 633 957,52	518 805,01	3 152 762,54

Zdroj: IMS

V IMS je k 11. marcu 2025 otvorených celkovo ešte 243 prípadov so zostatkovou sumou na vrátenie 33 996 883,54 EUR (26 148 261,14 EUR za zdroj EÚ). 32 prípadov má pridelenú kvalifikáciu IRQ 3 a 8 prípadov má pridelenú kvalifikáciu IRQ 5.

Tabuľka č. 28 – Zostatky v IMS za PO 2014 – 2020 v EUR

Fond/Program	Počet	Suma za EÚ zdroj	Suma za ŠR zdroj	Celková suma
EPFRV	171	22 649 854,60	7 282 849,29	29 932 703,89
PRV	153	18 445 601,40	6 196 027,03	24 641 628,43
Priame platby	18	4 204 253,20	1 086 822,26	5 291 075,46
EPZF	14	235 251,41	-	235 251,41
Priame platby	14	235 251,41	-	235 251,41
EPZF/EPFRV	56	2 380 342,65	271 502,30	2 651 844,95
Priame platby	56	2 380 342,65	271 502,30	2 651 844,95
ENRF	2	882 812,48	294 270,81	1 177 083,29
OP RH	2	882 812,48	294 270,81	1 177 083,29
Celkový súčet	243	26 148 261,14	7 848 622,40	33 996 883,54

Zdroj: IMS

3.4.4 Programové obdobie 2021 - 2027

V **PO 2021 - 2027** v roku 2024 boli do IMS nahlásené iba dve nezrovnalosti, a to v celkovej sume 336 572,80 EUR. Obe nezrovnalosti boli nepodvodné (IRQ 2) a boli hneď aj v roku 2024 uzavreté.

ZÁVER

- ✓ V roku 2024 bolo na **príjmovej strane** rozpočtu EÚ oznámených spolu 16 prípadov nezrovnalostí za TVZ vo výške **787 856,05 EUR** (v roku 2023 to bolo 14 prípadov v celkovej sume 3 794 826,95EUR). Na odhalení najväčšieho počtu nezrovnalostí sa v roku 2024 podieľal Colný úrad Žilina. Celkovo za obdobie rokov 2020 - 2024 sú naďalej otvorené 3 prípady v súhrnnej hodnote 194 982,46 EUR.
- ✓ V súvislosti s výdavkovou časťou rozpočtu EÚ sú síce všetky programy za skrátené **PO 2004 - 2006** uzatvorené, ale v systéme IMS je pre oblasť kohéznej politiky stále evidovaných 22 otvorených prípadov s celkovou zostatkovou sumou na vrátenie 1 171 714,83 EUR a pre oblasť SPP 7 otvorených prípadov s celkovou zostatkovou sumou na vrátenie 826 452,18 EUR. EK je o stave riešenia a vymáhania týchto prípadov informovaná prostredníctvom aktualizácie údajov v hláseniach v systéme IMS. Aj v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, riešenie a vymáhanie týchto prípadov prebieha veľmi pomaly a v nízkych čiastkach.

- ✓ Implementácia **PO 2007 - 2013** je už na národnej úrovni ukončená, napriek tomu v systéme IMS bolo za rok 2024 zaevidovaných 9 iniciálnych prípadov (k 11. marcu 2025) v celkovej sume takmer 27,5 mil. EUR. Najväčší počet iniciálnych hlásení bol z hľadiska početnosti evidovaný za ROP (5) v celkovej sume približne 315 tis. EUR. Vo finančnom vyčíslení dominoval OPIS (20,255 mil. EUR). V IMS bolo v tomto roku spolu vrátených približne 9,4 mil. EUR, čo je výrazný pokles vo vymáhaní finančných prostriedkov voči roku 2023 (84,4 mil. EUR).
- ✓ V roku 2024 boli v rámci **SPP za PO 2007 - 2013** v IMS evidované tri iniciálne hlásenia za PRV v celkovom objeme 1 000 904,00 EUR (EÚ + ŠR). Dva prípady boli nepodvodné, jeden bol podozrenie z podvodu.
- ✓ V súvislosti s **PO 2007 - 2013** je v systéme IMS k 11. marcu 2025 otvorených za oblasť kohéznej politiky ešte 353 prípadov s celkovou zostatkovou sumou na vrátenie približne 231 mil. EUR a pre oblasť SPP 103 prípadov so zostatkovou sumou na vrátenie 21 184 877,87 EUR (EÚ + ŠR)
- ✓ V **PO 2014 - 2020** aktuálne prebieha proces ukončovania implementácie na národnej úrovni a následne budú pokračovať procesy ukončovania s EK. V systéme IMS je k 11. marcu 2025 otvorených za oblasť kohéznej politiky ešte 194 prípadov s celkovou zostatkovou sumou 246 001 157,68 EUR (207 466 190,44 EUR za zdroj EÚ). Za rok 2024 je v IMS najvyšší počet iniciálnych hlásení evidovaný za OP IZ (25). Vo finančnom vyčíslení dominoval OP II so sumou viac ako 10 mil. EUR (EÚ + ŠR), čo predstavuje až 50 % celkového objemu nahlásených iniciálnych nezrovnalostí.
- ✓ V **PO 2014 – 2020** celkový počet iniciálnych prípadov nahlásených do IMS za rok **2024** v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktoré sú aktuálne aj otvorené, je 56, a to v celkovej sume 6 765 693,94 EUR. Čo sa týka kvalifikácie iniciálnych otvorených prípadov v roku 2024, 51 prípadov boli nepodvodné nezrovnalosti, 4 podozrenie z podvodu a 1 s potvrdeným podvodom. Celkovo zostáva k 11. marcu 2025 otvorených za oblasť SPP ešte 243 prípadov so zostatkovou sumou na vrátenie 33 996 883,54 EUR (26 148 261,14 EUR za zdroj EÚ).
- ✓ V **PO 2021 - 2027** v roku 2024 boli do IMS nahlásené iba dve nezrovnalosti, a to za SPP v celkovej sume 336 572,80 EUR. Obe nezrovnalosti boli nepodvodné a boli hneď aj v roku 2024 uzavreté.
- ✓ V súvislosti s otvorenými prípadmi v systéme IMS je mimoriadne dôležité zo strany zodpovedných orgánov **za riešenie nezrovnalostí** v rámci jednotlivých OP a PO, aby pravidelne sledovali stav trestných konaní v prípadoch, kedy takéto konanie vo vzťahu k nezrovnalosti prebieha, a vyžiadali od OČTK a súdov informácie z trestných konaní. Z dôvodu vysporiadania finančných prostriedkov je zároveň potrebné **zabezpečiť efektívne vymáhanie finančných prostriedkov, ako aj riadne a včasné uplatňovanie pohľadávok štátu.** Rovnako považujeme za dôležité venovať zvýšenú pozornosť *Akčnému plánu k nezrovnalostiam* (gestor MF SR), ktorého cieľom je zaktualizovanie nezrovnalostí o nové skutočnosti, čo v konečnom dôsledku má za následok ich postupné uzatváranie.
- ✓ V rámci analýzy podvodov prezentovanej v rámci pracovnej skupiny COCOLAF, ktorej stretnutie sa konalo 15. mája 2025, bolo poukázané na vyššie množstvo podvodných nezrovnalostí v rámci SPP koncentrovaných v rámci určitých opatrení podpory poskytovanej prostredníctvom EPZVRF. Viac ako 70% podvodných nezrovnalostí sa týka priamych platieb (oblasť podpory vinárstva, sektora ovocia a zeleniny). 40% podvodných nezrovnalostí bolo identifikovaných v rámci opatrení v oblasti klímy a životného prostredia.
- ✓ V rámci podvodných nezrovnalostí a pochybení identifikovaných na **PPA**, ONÚ OLAF naďalej hodnotí **evidenciu podvodných nezrovnalostí ako nízku.** ONÚ OLAF v tejto súvislosti naďalej upozorňuje na **potrebu dôsledného plnenia povinností vyplývajúcich z príslušných nariadení**

EÚ k nahlasovaniu nezrovnalostí. Na účely zefektívnenia procesu nahlasovania nezrovnalostí evidovaných PPA, ako aj zlepšenia analytickej a monitorovacej činnosti, ONÚ OLAF zároveň naďalej odporúča vytvorenie efektívneho centrálného IT systému, ktorý by okrem iného umožňoval import dát z národného evidenčného systému PPA priamo do IMS.

- ✓ Na základe konzultácií s EK v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ bola do Trestného zákona (z. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) doplnená definícia pojmu „Finančné záujmy EÚ“, ktorými „sa rozumejú všetky príjmy, výdavky a aktíva, ktoré sú pokryté rozpočtom Európskej únie alebo rozpočtom spravovaným Európskou úniou alebo v mene Európskej únie alebo rozpočtom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Európskej únie zriadených v súlade so Zmluvou o Európskej únii alebo Zmluvou o fungovaní Európskej únie alebo rozpočtom nimi priamo alebo nepriamo spravovaným a kontrolovaným, ktoré sú nadobudnuté prostredníctvom týchto rozpočtov alebo ktoré majú byť do týchto rozpočtov uhradené.“³³
- ✓ V septembri 2024 vstúpilo do platnosti nariadenie EP a Rady (EÚ, Euratom) [2024/2509](#) z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie), ktoré od r. 2028 zavádza rozšírené používanie EDES aj na zdieľané riadenie. Povoľujúci úradník bude môcť vylúčiť žiadateľov, resp. prijímateľov, dodávateľov, subdodávateľov a ďalšie osoby v zmysle čl. 137 ods. 2 vyššie uvedeného nariadenia, ak budú právoplatne odsúdení za trestné činy poškodzujúce finančné záujmy EÚ, ale aj trestné činy prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, trestné činy terorizmu, konania súvisiaceho so zločineckou organizáciou, pranie špinavých peňazí a s využívaním detskej práce a iných trestných činov súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi. Na tento účel ČS má povinnosť predkladať EK právoplatné rozhodnutia v súdnom/správnom konaní. Relevantným informačným kanálom na tento účel je IMS. Opatrenie sa bude vzťahovať na programy prijaté po r. 2028, a výdavky deklarované v súvislosti s osobou vylúčenou, resp. v relevantných prípadoch, aj keď neexistuje konečné rozhodnutie, nebudú preplatené.
- ✓ IMS v roku 2024 prešlo viacerými technickými zmenami aj v súvislosti s prípravou nového IT integrovaného nástroja vzhľadom na prípravu viacročného finančného rámca na obdobie 7 rokov po ukončení roka 2027.
- ✓ Hlavnými hrozbami v rámci ochrany finančných prostriedkov EÚ je organizovaný zločin a korupcia, ktorý presahuje hranice jednotlivých štátov a vzhľadom na pokrok vo využívaní moderných technológií je potrebné čeliť takýmto hrozbám primeraným využívaním IT nástrojov zo strany verejných orgánov. EK zriadila v tejto súvislosti expertnú skupinu na vytvorenie **ARACHNE+**, inovatívneho hĺbkového analytického a monitorovacieho IT nástroja, ktorý bude vyvinutý v spolupráci s ČS a bude umožňovať interoperabilitu s inými IT systémami a správne nastavenie ukazovateľov rizika. Tento nástroj bude využívať aj umelú inteligenciu. V súčasnom nástroji Arachne boli identifikované viaceré slabé stránky týkajúce sa rizikových indikátorov (napr. falošne pozitívne výsledky, počet a zložitosť indikátorov, chýbajúce skóre pre partnerov projektov a subdodávateľov, zložitosť pri oddelenom skórovaní subjektov ako prijímateľov a dodávateľov, a potenciálne nepresnosti agregovaného skóre spoločností). V rámci vývoja Arachne+ sa navrhujú riešenia, vrátane už predbežne navrhutej konsolidácie počtu indikátorov zo 107 na 84 (zníženie o 24%) a zavedenia novej funkcionality prispôsobiteľných kľúčových rizikových indikátorov (Key Risk Indicators – KRI).

³³ z.č. 248/2024 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon

- ✓ Na základe prezentovaných informácií v rámci online zasadnutia pracovnej skupiny COCOLAF³⁴ pre nahlasovanie a analýzu nezrovnalostí zo dňa 24. apríla 2025 a 15. mája 2025, ONÚ OLAF upozorňuje na dôležitosť využívania nástrojov **Arachne**³⁵ a **EDES**.
- ✓ V súvislosti so zvýšením ochrany finančných prostriedkov pre oblasť, v ktorej je dlhodobou vykazovaný najväčší počet nezrovnalostí, t. j. oblasť verejného obstarávania, bol v auguste 2024 prijatý zákon č. 179/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Predmetná novela umožnila Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) začať správne konanie aj v prípade porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania vyplývajúceho z audítorského zistenia Európskeho dvora audítorov, EK alebo orgánu auditu, pričom tieto zistenia nie sú identifikované kontrolou zo strany ÚVO ako SO alebo ÚVO kontrolu nevykonal alebo ÚVO ako SO navrhne inú výšku finančnej opravy. V tejto súvislosti dávame do pozornosti aj analytický dokument EK s názvom „Správa o korupcii a podvodoch proti EÚ – Ako korupcia umožnila podvody v politike súdržnosti“ vypracovaný v spolupráci s ČŠ, ktorý poukazuje vysoké riziko korupčného správania v EÚ najmä v oblasti verejného obstarávania.
- ✓ V súvislosti so správou pohľadávok štátu z titulu nezrovnalosti upozorňujeme na včasné, riadne a účinné vymáhanie pohľadávok s využitím všetkých právnych prostriedkov na ich vymoženie, aby nedošlo k ich premlčaniu, zániku, zníženiu alebo zániku práv na ich vymáhanie.

³⁴ Poradný výbor EK pre koordináciu prevencie podvodov.

³⁵ Je integrovaný nástroj IT na hĺbkovú analýzu údajov a ich obohacovanie, ktorý vyvinula EK. Jeho cieľom je podporovať RO vo výkone administratívnych kontrol a kontrol riadenia v oblasti štrukturálnych fondov.